ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
10.11.2026 № 129.15/26

Зміни, що вносяться до Регламенту організації та здійснення регулярних відвідувань місць несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму в Україні

1. Пункт 1.1 Розділу 1 Регламенту організації та здійснення регулярних відвідувань місць несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму в Україні викласти у такій редакції:

«1.1. Цей Регламент організації та здійснення регулярних відвідувань місць несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму в Україні (далі – Регламент), що визначає процедуру їх реалізації, розроблений відповідно до Конвенції.»

2. Пункт 1.2 Розділу 1 Регламенту організації та здійснення регулярних відвідувань місць несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму в Україні викласти у такій редакції:

«1.2. Регламент спрямований на впровадження єдиних засад реалізації функцій національного превентивного механізму, гармонізації та уніфікації дій осіб, які беруть участь в організації та здійсненні регулярних відвідувань місць несвободи, їх документального оформлення і реалізації результатів з урахуванням чинних міжнародних стандартів.».

3. Підпункт 1.4.3 пункту 1.4 Розділу 1 Регламенту організації та здійснення регулярних відвідувань місць несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму в Україні викласти у такій редакції:

«1.4.3. цільові відвідування НПМ – здійснюються до місць несвободи за певною тематикою, підставами та/або обставинами на підставі письмової службової записки представника Уповноваженого НПМ, представника Уповноваженого в регіоні, директора Департаменту НПМ на ім'я Уповноваженого або Керівника Секретаріату.

Цільові відвідування можуть проводитися у разі надходження звернень, повідомлень громадян, інформації від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, міжнародних організацій, правозахисних організацій, правоохоронних органів, медіа або з інших джерел про можливі порушення прав людини, що мають ознаки катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання.».

4. Пункт 6.2 Розділу 6 Регламенту організації та здійснення регулярних відвідувань місць несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму в Україні викласти у такій редакції:

«6.2. Упродовж 15 робочих днів після дня завершення відвідування НПМ (відрядження групи НПМ) Департаментом НПМ або регіональним представництвом Уповноваженого оформлюється звіт про результати відвідування місця несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – звіт відвідування НПМ), структурований за формою (додаток 4). Звіт відвідування НПМ складається, підписується керівником групи НПМ.

За наявності обґрунтованих підстав та за погодженням з представником Уповноваженого з прав людини в місцях несвободи, термін складання звіту може бути продовжений додатково на 15 робочих днів.».

5. Пункт 6.3 Розділу 6 Регламенту організації та здійснення регулярних відвідувань місць несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму в Україні викласти у такій редакції:

«6.3. Матеріали відвідування НПМ складаються зі звіту, копій отриманих учасниками групи НПМ у ході відвідування документів, пояснень керівників та інших відповідальних осіб стосовно фактичної і правової підстави своїх дій та рішень, фотографій, довідок, розрахунків тощо (за наявності).

При виявленні порушень прав людини у сфері, яка належить до компетенції інших структурних підрозділів Секретаріату Уповноваженого, відповідна інформація передається відповідному представнику Уповноваженого або керівнику відповідного структурного підрозділу за напрямом діяльності службовою запискою на ім'я Уповноваженого або Керівника Секретаріату з проханням доручити відповідному представнику Уповноваженого (структурному підрозділу Секретаріату Уповноваженого) проаналізувати надану інформацію та вжити належних заходів реагування.».

6. Пункт 6.5 Розділу 6 Регламенту організації та здійснення регулярних відвідувань місць несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму в Україні викласти у такій редакції:

«6.5. Після погодження Уповноваженим доповідної записки про результати відвідування НПМ, копія звіту відвідування НПМ з супровідним листом та формою для заповнення інформації щодо виконання рекомендацій, наданих за результатами відвідування НПМ, надсилається керівнику місця несвободи, відвідування якого здійснювалося, а також, за наявності підстав, органу державної влади або місцевого самоврядування, якому підпорядковане/підконтрольне місце несвободи, іншим

органам, організаціям, установам, підприємствам для ознайомлення та реагування в межах компетенції.».

7. Після Розділу 6 Регламенту організації та здійснення регулярних відвідувань місць несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму в Україні додати Розділ 7 «Особливості проведення відвідувань та документальне оформлення їх результатів регіональними представництвами Уповноваженого», який викласти в наступній редакції:

«7. Особливості проведення відвідувань та документальне оформлення їх результатів регіональними представництвами Уповноваженого

7.1. Організація, проведення та документальне оформлення результатів відвідувань НПМ у відповідному регіоні здійснюється згідно з вимогами, передбаченими розділами 3-6 Регламенту, з урахуванням особливостей, визначених у цьому розділі.

7.2. У разі виникнення будь-яких екстрених ситуацій у ході відвідування НПМ керівник групи НПМ невідкладно повідомляє про це представника Уповноваженого в регіоні або керівництво Департаменту НПМ та відповідні правоохоронні органи (за необхідності).

7.3. Представник Уповноваженого у відповідному регіоні забезпечує дотримання керівником групи НПМ вимог цього Регламенту.

7.4. Керівник групи НПМ протягом 10 робочих днів погоджує звіт відвідування НПМ із представником Уповноваженого у відповідному регіоні та після цього надсилає його на офіційну електронну пошту начальника або заступника начальника профільного відділу Департаменту НПМ для погодження.

Після погодження профільним відділом Департаменту НПМ керівник групи НПМ через систему електронного документообігу готує та подає на ім'я Уповноваженого або керівника Секретаріату Уповноваженого доповідну записку із звітом відвідування НПМ із обов'язковим візуванням начальником профільного відділу Департаменту НПМ, директором Департаменту НПМ та представником Уповноваженого з прав людини в місцях несвободи (або особами, які виконують їх обов'язки).».

7. Розділ 7 «Оприлюднення інформації про відвідування НПМ» Регламенту організації та здійснення регулярних відвідувань місць несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму в Україні вважати Розділом 8 та викласти в наступній редакції:

«8. Оприлюднення інформації про відвідування НПМ

8.1. За результатами відвідування НПМ, інформація про виявлені порушення прав людини і громадянина оприлюднюється на офіційному вебсайті Уповноваженого або в інший визначений спосіб.

На період дії правового режиму воєнного стану з метою захисту інтересів національної безпеки та оборони, територіальної цілісності України інформація про виявлені порушення прав людини і громадянина у військових частинах, гауптвахтах, дисциплінарних батальйонах, кімнатах для тимчасово затриманих військовослужбовців не оприлюднюється на підставі частини другої статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Оприлюднення звітів здійснюється протягом трьох місяців після припинення (скасування) правового режиму воєнного стану.».

8. Розділ 8 та Розділ 9 Регламенту організації та здійснення регулярних відвідувань місць несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму в Україні вважати Розділом 9 та Розділом 10 відповідно.